

TURNIANSKE NOVINY

Obec Trenčianska Turná • www.trencianskaturna.sk • júl – august 2011 • roč. XV. č. 4

V čísle nájdete:

- Furmani idú 2011 *str. 2*
- Odchody a príchody sú prirodzenou súčasťou života *str. 5*
- 12. ročník detského, rodinného, školského, výmenného folklórneho festivalu Stretnutie priateľov *str. 8*
- Slováci v Sedmohradsku a ich kultúra *str. 10*

Z MIESTNEJ SAMOSPRÁVY

Dňa 27. 7. 2011 sa konalo zasadnutie obecného zastupiteľstva. Po prerokovaní programu:

Zobralo na vedomie:

- Informáciu o plnení úloh rozvoja obce podľa informácií starostu obce.
- Kontrolu plnenia uznesení.
- a) čerpanie rozpočtu za január až jún 2011,
b) čerpanie za jún 2011.
- a) príjmy a výdavky DSS za január až jún 2011,
b) príjmy a výdavky za jún 2011.
- Plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce na II. polrok 2011.
- Návrh VZN č. 4/2011 o:
 - mieste a čase zápisu dieťaťa na plnenie školskej dochádzky v základnej škole,
 - mieste a čase zápisu dieťaťa na plnenie predprimárneho vzdelania a o výške príspevku za pobyt dieťaťa v materskej škole,
 - výške príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na činnosť školského klubu detí,
 - výške príspevku na čiastočnú úhradu nákladov a podmienky úhrady v školskej jedálni,
 - výške príspevku na čiastočnú úhradu nákladov vo výdajnej školskej jedálni.
- Návrh na zvýšenie pokladničného limitu.

- Zápisnicu z rokovania komisie pre školstvo, vzdelávanie, zdravotníctvo, sociálne veci a šport.
- Žiadosť Petra Porubana, Trenčianska Turná o povolenie užívania obecného pozemku – časti parciel C KN 1095 a E KN 1011/1 v k. ú. Trenčianska Turná za účelom zriadenia cyklotraktrovej trate pre deti a mládež.
- Žiadosť Ing. Petra Bolečka a Ing. Márie Bolečkovej, bytom Trenčianska Turná o vybudovanie vsakovacej šachty a súhlas s nájomnou zmluvou.
- Žiadosť o stanovisko k plánovanému investičnému zámeru: výstavba novej ulice v lokalite Podlužie – Ing. Miroslava Chlupa, Ing. Martina Chlupa, obaja Trenčín.
- Žiadosť o poskytnutie náhradných priestorov pre Klub dôchodcov Trenčianska Turná.
- Žiadosť o podpísanie dodatku č. 2 k zmluve o nájme pre Poľovnícke združenie Lipníky Trenčianska Turná s tým, že na základe rozhodnutia Obvodného lesného úradu Trenčín č. 2008/00006-63 zo dňa 30. 10. 2008 bola schválená nájomná zmluva o nájme výkonu práva poľovníctva v spoluvlastníkom poľovnom revíri Trenčianska Turná pre nájomcu Poľovnícke združenie Lipníky Trenčianska Turná, Bánovská 1002, IČO 00178844213.

Rozhodnutie je právoplatné a obec je pričlenená k spoluvlastníckemu poľovnému revíru Lipníky Trenčianska Turná a zmluva je platná na dobu 10 rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

- ZSE, a. s. – žiadosť o odkúpenie káblového rozvodu NN na ul. Družstevná v obci Trenčianska Turná za účelom distribúcie elektrickej energie pre odberateľov ZSE, a. s.
- a) žiadosti o prehodnotení sumy za odkúpenie pozemkov: Katarína Bartáková, Gabriela Miháliková, Rudolf Šišovský,
b) informáciu o rekonštrukcii kuchyne v MŠ,
c) informáciu o riešení hospodárskej časti MŠ a jedálne,
d) informáciu o možnosti dovozu stravy do MŠ,
e) informáciu o možnosti získania úveru cca 350.000 €,
f) informáciu o predaji bývalej škôlky od COOP Jednota SD Trenčín,
g) informáciu o odkanalizovaní dažďových vôd v dolnej budove ZŠ,
h) informáciu o asfaltovom povrchu v ul. Cintorínska.

Schválilo:

- Zmluvu o dielo medzi obcou Tr. Turná a Jozefom Mikoláškom na opravu dlažby a chodníka pri ZŠ s MŠ Tr.

- Turná vo výške 2.595 €.
- Plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce na II. polrok 2011.
- VZN č. 4/2001 o:
 - mieste a čase zápisu dieťaťa na plnenie školskej dochádzky v základnej škole,
 - mieste a čase zápisu dieťaťa na plnenie predprimárneho vzdelania a o výške príspevku za pobyt dieťaťa v materskej škole,
 - výške príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na činnosť školského klubu detí,
 - výške príspevku na čiastočnú úhradu nákladov a podmienky úhrady v školskej jedálni,
 - výške príspevku na čiastočnú úhradu nákladov vo výdajnej školskej jedálni.
- Od 1. 8. 2011 denný pokladničný limit v obecnej pokladni vo výške 2.000 €.
- a) predĺžiť nájomnú zmluvu v obcom byte b. j. 31 – Lýdie a Mariánovi Mizerákovi, bytom Trenčianska Turná do 31. 8. 2014, po predložení príjmov,
- b) žiadosti o predĺženie nájomných zmlúv v bytovom dome č. 1443 riešiť podľa VZN č. 1/2004 po predložení príjmov za rok 2010 v mesiaci 9/2011,
- c) umiestniť do DSS a DD podľa zásad prijímania a predvolávania žiadateľov do zariadenia sociálnych služieb obce Trenčianska Turná a po preskúmaní stupňa odkázanosti nasledovných klientov: Jozefa Bredschneiderová, Adamovské Kochanovce, Štefan Minárik, Zamarovce č. 143, Emília Hromníková, Trenč. Jastrabie, Štefan Saksa, ul. Michala Kišša 13, Trenčín, Božena Zvalená, Trenč. Turná,
- d) dohodu o úhrade ekonomicky oprávnených nákladov za po-

- skytovanú pobytovú službu v zariadení pre seniorov Sociálnych služieb mesta Trenčín, m. r. o., Trenčín pre Alenu Šimíčkovú a Janu Šimíčkovú, bytom Trenčianska Turná zo dňa 11. 4. 2011,
- e) dohodu uzavretú medzi obcou Trenčianska Turná a Alenou Šimíčkovou a Janou Šimíčkovou, bytom Trenčianska Turná zo dňa 11. 4. 2011,
- f) zabezpečenie osláv 50. výročia vzniku ZŠ v Trenčianskej Turnej na deň 4. 11. 2011.

Odporučilo:

- Starostovi obce reklamovať trávna-té plochy pri KD realizované firmou EURO-BUILDING.
- Starostovi obce vypracovať GP pod ihriskom parc. č. 578/21, parc. č. 577/22 v E KN v k. ú. Tr. Turná.
- Kontrolórke obce:
 - a) vyčíslieť príjmy a výdavky KD za rok 2010,
 - b) vyčíslieť finančné prostriedky za telefóny OcÚ (6/2011),
 - c) vyčíslieť finančné prostriedky za kancelárske potreby (6/2011),
 - d) vyčíslieť finančné prostriedky na telefón DSS a DD (6/2011).
- Starostovi obce preveriť finančné náklady na obraz S. Timona a finančnú kalkuláciu na oslavy 50. výročia vzniku ZŠ.
- Vybudovanie cyklotrialovej trate riešiť v komisii pre územné plánovanie, výstavbu, životné prostredie, poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo.
- Starostovi obce prizvať žiadateľov (Ing. Boleček a Ing. Bolečková, Tr. Turná) na riešenie nájomnej zmluvy na zasadnutie OcZ 9/2011.
- Starostovi obce odpovedať žiadateľom (Ing. Miroslav Chlup a Ing. Martin Chlup), že celú lokalitu Podľubí bude obec riešiť vo vlastnej réžii.

- Starostovi obce:
 - a) informovať žiadateľov v zmysle pôvodného uznesenia č. 108/2011,
 - b) vyzvať Jána Horňáka na riešenie odkúpenia alebo zámeny obecného pozemku pred vstupom do budovy č. 2449,
 - c) zistenie podmienok na získanie úveru cca 350.000 €,
 - d) zistiť podmienky dovozu stravy ZŠ s MŠ,
 - e) vyzvať projektantov na predloženie ponúk IČ a projektových prác na rekonštrukciu areálu MŠ,
 - f) zistiť podmienky predaja starej škôlky od COOP Jednota SD Trenčín,
 - g) odkanalizovanie dažďových vôd v dolnej budove ZŠ – cenové ponuky (prieskum trhu).

Súhlasilo:

- S vybudovaním a realizáciou cyklotrialovej trate pre deti a mládež na vlastné náklady, na parc. č. C KN 1095 a E CK 1011/1 v k. ú. Trenčianska Turná, až po realizácii prístupovej cesty a zberného dvora v priemyselnej zóne.
- S poskytnutím priestorov v podľubí KD Trenčianska Turná pre Klub dôchodcov s tým, že potrebné úpravy si dôchodcovia vybudujú na vlastné náklady.
- S predajom káblového rozvodu NN na ul. Družstevná v obci Trenčianska Turná za účelom distribúcie el. energie pre odberateľov ZSE, a. s. za sumu 1.630 €.
- S navrhnutými uzneseniami bez pripomienok.

Zrušilo:

- a) uznesenie č. 135/11 – rekonštrukciu kuchyne KD pre potreby ZŠ s MŠ,
- b) uznesenie č. 136/11 – úver do výšky 70.000 € vrátane DPH z Dexia banky Slovensko, a. s., Trenčín.

Redakcia

.....FURMANI IDÚ 2011.....

Sobotné ráno 23. júla nám pripravilo pekné prekvapenie, keď po dlhom čase – lepšie než čase – dažďoch a vetroch sa opäť usmievalo slnko nad účastníkmi Furmanských pretekov, tentokrát doplnených i pretekmi v zručnosti traktoristov. Vhodne dopĺňali program i kynológovia predvádzajúci schopnosti a zručnosti svojich psíkov.

SÚŤAŽ DVOJZÁPRAHOV:

Por.	Meno furmana	Bydlisko	Kôň	Kôň	Súťaž č. 1	Por.	Súťaž č. 2	Por.	Súťaž č. 3	Por.	Celkom	Celkov. por.
1.	Daniel Gnida	Vitanová	Valér	Buro	3:06:53	3.	4:18:50	3.	33,17	3.	9	1.
2.	Ľuboš Dobrotka	Chrenovec	Valdés	Gaštan	3:56:09	5.	3:51:37	1.	20,1	4.	10	2.
3.	Milan Podolan	Lubina	Nacho Bečv.	Nacho Bečv.	3:06:28	2.	6:57:37	7.	62,92	2.	11	3.
4.	Marek Kítaš	Golianovo	Mišo	Karla	2:59:09	1.	5:06:28	4.	12,5	7.	12	4.
5.	Pavol Pavelek	Uhrovec	Lukáš	Pejo	5:55:00	7.	6:17:50	6.	90	1.	14	5.
6.	Viliam Hodulík	Chocholná	Šaňo	Hviezda	3:45:17	4.	5:43:43	5.	14,23	6.	15	6.
7.	Ján Urbačka	Pol'sko	Gaštan	Pejo	5:50:44	6.	4:01:57	2.	12,4	8.	16	7.
8.	Martin Šebáň	Selec	Elo	Elux	diskval.	8.	diskval.	8.	20	5.	21	8.

TRENČIANSKA TURNÁ 23. 7. 2011**DĹŽKA TRATE:** 400 m

ROZHODCOVIA: MVDr. Eduard Morvay
Juraj Váci
Ing. Zuzana Hargašová
Ing. Michal Dobiáš

SÚŤAŽ TRAKTOROV A ZRUČNOSTI TRAKTORISTOV:

1. Ján Svatík	Selec	(lesný pracovník)
2. Pavol Jančo	Selec	(lesný pracovník)
3. Ľuboš Majčík	Trenč. Turná	(lesný pracovník)
4. Jozef Kopún	Veľké Bierovce	(lesný pracovník)
5. Štefan Zemanovič	Dúbrava	(bagrista)
6. Jozef Hoľko	Dúbrava	(automechanik)
7. Jozef Hano	Chocholná	(lesný pracovník)
8. Pavol Mareček	Dúbrava	(lesný pracovník)
9. Roman Machara	Dúbrava	(murár)
10. Rastislav Mahrík	Trenč. Turná	(vodič). ↓

Netradične a prvýkrát obecny úrad usporiadal i súťaž vo varení gulášu. Boj to bol vyrovnaný a porota mala čo robiť, aby skutočne spravodlivo rozhodla medzi dvanástimi družstvami. Napokon po dlhom premýšľaní a „prekošťovávaní“ určila poradie:

1. Fedorek a spol.
2. Susedia Za záhradou
3. Vtáčatka Trenčianska Turná.

← Ozdobou podujatia bola výstava starých motorov zo zbierky nášho občana **Jána Zajaca**. O túto výstavu prejavovali záujem i mladšie ročníky.

Pracovníci Obecného úradu v Trenčianskej Turnej pripravili toto podujatie spolu s poslancami. Bol to deň plný pohody, úsmevov a priateľských stískov rúk.

Priatelia dobrej zábavy, dovidenia o rok.

Redakcia
Foto: Ing. P. Mihál

KREŠŤANSKÝ ŽIVOT

OŽIVUJME TRADÍCIE

... občas nám treba načrieť do starých popukanych truhlíc a pohľadiť veci dávno minulé.

I keď naša obec už nie je typická slovenská dedina, v ktorej by sa pravidelne udržiavali staré tradície (nechcem tým povedať, že sme celkom moderní a folklór, kroj sú pre nás veľkou neznámou), jedného dňa sa zrodil nápad zúčastniť sa v kroji nejakej svätej omše.

Najbližšou slávnostnou omšou bola omša pri príležitosti sviatku Božieho tela a s ňou spojené oltáriky, a tak, podľa vzoru našich predkov, ktorí vyobliekani v slávnostných krojoch sa oltárikov vždy zúčastňovali, sme sa vybrali do kostola i my.

Nenašlo sa nás veľa, ale boli sme.

Možno by ste sa pridali i viacerí

- ale čo povedia ostatní?
- nebude to trápne?
- ale ten môj kroj sa akosi „zbehol“
- ale tento rok ešte nie, možno až na rok...
- ale, ale, ale...

Veľká vďaka vám, ktorí ste prišli a tie svoje nádherné kroje ste vyvetrali.

Bude nás nabudúce viac?

ODCHODY A PRÍCHODY SÚ PRIRODZENOU SÚČASŤOU ŽIVOTA

Na prelome mesiacov júna a júla sme oba tieto medzníky v našej farnosti zažili. Dňa 29. 6. 2011 sme sa na slávnostnej svätej omši lúčili s naším dovtedajším farárom **Mgr. Jozefom Lehockým**. Pri rozlúčke zazneli i tieto slová:

Všetko má svoj čas a svoju chvíľu – každé úsilie pod nebom. Svoj čas má narodiť sa, svoj čas má zomrieť, svoj čas má vysádzať, svoj čas má sadenie vytrhať.....

A svoj čas má aj pôsobenie kňaza vo farnosti. Koľko kňazov zažije človek za svoj život? Veľa či málo? Počty sú nepodstatné, podstatné je, akú stopu za sebou ten-ktorý kňaz zanechá. Ako a či odovzdá ľuďom to, čo odovzdať mal.

V júni končia mnohí kňazi svoje pôsobenie a presúvajú sa do iných farností. Nie je to inak ani u nás. Ved' cesta kňaza je cestou večného pútnika. Nemá svoj domov a nikde si ho nevytvára. Lebo len vtedy sa môže rozdávať.

Hľa, odchádzam Pane, chcem plniť Tvoj vól...

S týmito slovami dnes odchádza z našej farnosti, len po 365 dňoch pôsobenia, muž, ktorý, hoci vzdialený od každej rodiny, predsa ku všetkým prináležal. Muž, ktorý bral človeka na ramená pri narodení a po smrti pochoval ho do hrobu. Muž, ktorý láskavosťou vychovával detky, ktorému ľudia zverovali ťarchy svojho svedomia, ktorý často navštevoval starých a chorých.

Na vašej ďalšej ceste vám chceme popriať hlavne dostatok síl pri rozdávaní lásky iným, a takých farníkov, ktorých srdcia sa dajú zapáliť pre dobro, ktorých otvorené dlane sú ochotné pomôcť, ktorých uši sú ochotné počúvať Božie slovo, ktorých čistá myseľ je ochotná učiť sa a odpúšťať.

Ďakujeme vám za všetko a vedzte, že vždy budete u nás, v Trenčianskej Turnej, vítaní ako doma.

Nuž a na svätej omši dňa 1. 7. 2011, za prítomnosti dekana **Mgr. Kupčika**, sme zasa slávnostne privítali v našej

farnosti nového správcu farnosti – farára **Mgr. Jozefa Marka**.

Odchody a príchody sú prirodzenou súčasťou života.

A tak je to i u nás, v našej farnosti. Pred dvoma dňami lúčenie, dnes víťanie. V našom farskom spoločenstve dnes víťame nového kňaza. Aký bude?

Ján Mária Vianney píše: Dobrý kňaz je najvzácnejší poklad aký len môže dobrý Pán venovať farnosti.

A my všetci tu prítomní veríme, že sme vo vás, pán farár, takýto dar dostali.

Želáme vám plnú náruč Božieho požehnania, dostatok dobrého zdravia, veľa duchovnej sily pri vašej zodpovednej pastierskej práci. A tiež:

Pán nech vám žehná, stále vás chráni, a dá vám veľa, veľa síl pri rozdávaní lásky iným, o to každý z nás dnes prosí.

Vitajte v Trenčianskej Turnej!

Cestovná horúčka & 5T tábor

V živote každý z nás už niekedy cestoval – spolucestujúci prichádzajú, odchádzajú, jedni na dlhší, iní na kratší čas. Niektorí v nás zanechávajú hlbokú stopu, dobrý pocit, na tvár iných si po čase ani nespomenieme...

Vo vlaku zas pozorujeme vagóny, ktoré rušeň ťahá za sebou. Niektoré idú poslušne, keby sa dalo – takmer mlčky, iným hrkotajú kolesá. Každý má tiež svoju špeciálnu funkciu – v niektorých si môžeme oddýchnuť, pospať, v iných občerstviť, ďalšie zas prepravujú náklad...

Aj my, ľudia, sme rôzni – máme svoje povahy, vlastnosti, slabé i silné stránky a dary/talenty, ktoré môžeme iným ponúknuť. Niekedy je potechou myšlienka, že nikto z nás nie je dokonalý, no na druhej strane je tu neustála ponuka života, že každý z nás môže prispieť svojou kvapkou dobra do oceánu lásky.

V každej etape života potrebujeme vedenie – „rušeň“, ktorý vie, kadiaľ nás má viesť. Najprv sú to rodičia, blízki príbuzní, učitelia, neskôr zamestnávateľia. V duchovnej oblasti hovoríme o pastieroch Cirkvi – pápežovi, biskupoch, kňazoch... A tým najbližším z tých „duchovných rušňov“ je pre nás veriacich vždy pán farár.

V tomto vlakovom štýle sa dá povedať, že v jazde nášho „farského vlaku Trenčianska Turná“ došlo začiatkom leta 2011 k výmene „rušňov“. Po ročnom elegantnom pôsobení Mgr. Jozefa Lehockého nastupuje pán farár Mgr. Jozef Marko. Teraz už bývalému p. farárovi patrí veľká vďaka za duchovnú starostlivosť o svojich farníkov a novému vyprosujeme veľa Božieho požehnania, síl a elánu „dobré viesť“ nás farských cestujúcich a neustále ukazovať smer na Nebeskú stanicu.“

A aby vlakovej tematiky nebolo málo,

chcem v mene všetkých účastníkov tohtoročného eRko tábora 5T (Turna-Tour Train Travel Tábor) srdečne poďakovať všetkým, ktorí sa akokoľvek podieľali alebo prispeli k jeho úspešnej realizácii. Zvlášť patrí vďaka „cestujúcim“ – deťom z eRka (vďaka ktorým a pre ktorých je eRko eRkom), „zamestnancom vlaku“ – *vedúcim Macke, Katke, Lucke, Peťovi, Majke, Šimonovi, Baške* (bez ktorých nasadenia a elánu by sa nič nedalo zrealizovať), *rodičom, príbuzným, Obecnému úradu a Farskému úradu v Trenčianskej Turnej za finančnú pomoc, univerzitnému kaplánovi z UPC Trenčín o. Jurajovi a novému p. farárovi Jozefovi* za návštevu v tábore spojenú so svätou omšou.

Najväčšia vďaka však ako vždy patrí Bohu, ktorý nás zo svojej „Nebeskej stanice“ neustále požehnáva a veríme, že aj naďalej bude požehnávať.

Lenka :)

O ŠKOLE PO ŠKOLE

Cesta rozprávkovým lesom

Oco, mama, pod' sa s nami hrať...

I takýmto mottom by sa dala uviesť akcia, ktorá mala u nás v obci premiéru v sobotu 18. 6. 2011.

V tento deň sa na Patlíkovej konal nultý ročník Cesty rozprávkovým lesom, ktorú pre všetky deti obce pripravil Školský klub detí pri ZŠ s MŠ spolu s rodičovskými združeniami a Obcou Trenčianska Turná.

Počas 11 zastavení mali deti spolu s rodičmi či starými rodičmi možnosť stretnúť rozmanité rozprávkové bytosti a zároveň súťažiť či zdolávať rôzne prekážky. Napr. pri Asterixovi a Obelixovi odchádzať balvany z chodníčka, pri zbojníkovi hodiť kockou „6“, pri vile preniesť po lavičke zázračnú vodu na lyžičke a pritom z nej nestratiť ani kvapku, pri čertovi

a Kači prejsť vymedzený úsek cesty na ockovom chrbte ap.

Vy, ktorí ste sa akcie zúčastnili (57 detí a raz toľko rodičov) a páčila sa vám, šírte jej dobré meno i ďalej a vy ostatní sa spolu s nami tešte na budúci ročník.

Vaše vychovávateľky ŠKD

PS: Ďakujeme siedmakom, ôsmakom a deviatakom za stvárnenie rozprávkových bytostí.

PPS: Odmenou pre všetky deti boli „ozajstné“ medaily, ktoré okrem nich dostávali i ockovia, keďže podujatie sa konalo v predvečer Dňa otcov. Teší nás, otcovia, že ste prišli v takom veľkom počte!

PLAVECKÝ VÝCVIK AJ AKO PRÍPRAVA NA BEZPEČNÉ LETNÉ PRÁZDNINY

Žiaci našej školy sa v treťom ročníku pravidelne zúčastňujú plaveckého výcviku a nebolo to inak ani v tomto školskom roku. Ale predsa len tu bol istý rozdiel. Zatiaľ čo po iné roky sa výcvik realizoval v priebehu niekoľkých týždňov, tohtoroční tretiaci ho absolvovali počas štyroch dní v 120-minútových blokoch.

Kurz plávania sa konal v dňoch od 31. mája do 3. júna na Mestskej plavárni v Trenčíne. Naši tretiaci odvážne odložili strach z vody a disciplinovane sa s ňou „zoznamovali“, ochutnávali ju a skúšali ju prekonať v rôznych plaveckých štýloch. Chlapci aj dievčatá pochopili, že každý dobrý plavec dôkladne ovláda splývanie, a tak jeho nácviku sa venovali

so všetkou zodpovednosťou. Skúšali splývať s plavacou doskou aj bez nej, počítali doby nádychu, zvykali si na oči plné vody. Nasledovali precvičovania základov plaveckých štýlov kraul a znak. A výsledok? Ten si každý mohol vyskúšať v záverečnom plávaní spôsobom podľa vlastného výberu. A podľa výkonov sa nadeľovali aj hodnotenia na „mokrych vysvedčeniach“. Tí najlepší, ktorým sa podarilo preplávať 25 metrov, už môžu pomýšľať na hrdý titul PLAVEC.. Tí ostatní na zdokonaľovanie iste využívajú aj letné prázdniny.

Plavecký výcvik sa realizoval aj s príspevom Združenia rodičov pri ZŠ s MŠ Trenčianska Turná, ktoré plne uhradilo náklady na prepravu žiakov na jednotlivé plavecké hodiny.

MM

8

Dolňácka. V súčasnosti združuje deti mladšieho i staršieho školského veku, ktoré sú rozdelené do dvoch skupín – Děčka I. 5. – 8. trieda (vedúci Jarek Črla) a Děčka II. 1. – 4. trieda (vedúca Lenka Rašticová). Odnedávna deti sprevádza cimbalová hudba Slunovrat. Pravidelne sa zúčastňujú akcií usporiadaných v rámci národopisného života mestečka Buchlovice – vystúpenie ku Dňu matiek Zpívání od srdíčka, Hradní slavnost, Vánoční jarmark, ... Súbor taktiež mestečko reprezentuje na Slováckych slavnostech vína v Uherském Hradišti, na medzinárodnom jarmoku na Modré, tiež na vystúpeniach v susednej obci Soblahov. Od roku 2005 sa pravidelne zúčastňujú festivalov: Mezinárodní folklorní festival v Mistříně (2005), Mezinárodní dětský folklorní festival Štěpy ve Veselí nad Moravou (2006), Zpívání pod lipů v Topolné (2007), Mezinárodní dětský folklorní festival Kunovské léto (2007). Dolňácke slavnosti písní a tanců v Hluku (2008).

Ich cieľom nie je však len prezentácia folklóru, ale aj jeho poznávanie. V roku 2007 podnikli zájazd do Strážnice na Abecedu remesiel. A vždy aspoň jedno sústreďenie sa koná v inom regióne, aby sa mohli niečo nové dozvedieť o krojoch, tancoch a zvykoch.

Buchlovice sú malé malebné mestečko ležiace vo vinárskej oblasti v srdci Slovácka, ktorého hlavnými dominantami sú hrad Buchlov a zámok Buchlovice. V tomto kultúrou a históriou bohatom mestečku vzdialeného 9 km od Uherského Hradišťa žije 2 500 obyvateľov. Obklopujú ho vrcholky Chřibov. Okrem týchto pamiatok sú Buchlovice úzko späté so známymi kultúrnymi i turistickými pamiatkami ako Kaplnka sv. Barbory, zámok Buchlovice s parkom, Farský kostol sv. Martina, Kaplnka sv. Alžbety pri cintoríne, lovecký zámok s Kaplnkou sv. Kríža na Smraďavke, Kaplnka sv. Vendelína... História v Buchloviciach prezentuje Muzeum Podhradí. Mestečko je známe napríklad buchlovickou caltou, slivovicou, trubičkami, koláčikmi, vínom a kúpeľmi Leopoldov

– Smraďavka. Ako suveníry si môžete odviezť výrobky zo šúpolia, kvetiny – fuksie, keramiku a iné.

FOLKLÓRNY SÚBOR LIPKA

bol založený v jeseni roku 1980. Dovtedy existovala v Bodonoši dievčenská spevácka a tanečná skupina Bodonošské krásavice. Začlenením mládencov do tejto skupiny súbor dostal názov Lipka. Lipka si svojím predstavením získala potlesk divákov, a tak dostala možnosť zúčastniť sa na celonárodnom folklórnom festivale Cantarea Romaniei.

Po roku 1990 sa Lipka viackrát zúčastnila na folklórnych slávnostiach v Detve, Maďarsku, ale i Juhoslávii. Súbor má v súčasnosti približne 30 členov, ktorí ale po niekoľkoročnom pôsobení odchádzajú študovať do zahraničia. Preto sa vedúci súboru starajú, aby prichystali novú tanečnú generáciu. Vo svojom repertoári má Lipka ľudové piesne, dievčenské tance, zbojnícky tanec a párové tance na tempo čardáša a polky. Súčasní choreografi sú Mária Peneaková a Karol Zetocha.

Banická obec **Bodonoš (po rumunsky Budoj)** je známa široko-daleko. Ťažké banické remeslo ešte donedávna živilo väčšinu rodín v dedine. Veľkú hospodársku krízu, ktorá zachvátila väčšinu bývalých socialistických štátov začiatkom 90-tych rokov, pocítili i miestni obyvatelia, ktorí zostali takmer zo dňa na deň bez práce. Táto dedina s tisíckou obyvateľov, z ktorých 95 % tvoria Slováci, sa stala centrom slovenského školstva a osvetu v Rumunsku. Pôsobí tu slovenské Teoretické lýceum (gymnázium) Jozefa Kozáčka...

Teoretické lýceum (gymnázium) Jozefa Kozáčka

Lýceum v Bodonoši vzniklo iba pred niekoľkými rokmi (rok zal. 1997) na podnet slovenských katolíckych kňazov v Rumunsku. Študenti tejto školy sú dobrou vizitkou svojich profesorov a vychovávateľov. Lýceum poskytuje internátne ubytovanie pre študentov z okolitých dedín.

(Pre festivalové noviny spracovala Mária Lacková – 9. ročník)

Na záver programu sa javisko naplnilo všetkými účinkujúcimi a nasledovali poďakovania:

- Obci Trenčianska Turná a pánovi starostovi Ing. Petrovi Mikulovi za podporu súboru Štvorlístok.
- Vedúcim súboru Štvorlístok za obetavú prácu v súbore, ktorou vstúpajú deťom lásku k ľudovému umeniu a pekné medziľudské vzťahy.
- Pani Ing. Adke Závodskej za pomoc pri organizácii a realizácii festivalu.
- Ing. Pavlovi Ježíkovi – predsedovi MO Matice slovenskej za celoročnú spoluprácu so súborom Štvorlístok.
- Mgr. Janke Poláčkovej za konferovanie festivalového programu.
- Pánovi farárovi Mgr. Jozefovi Lehockému za milé prijatie v kostole.
- Mgr. Katke Masaříkovej za srdečné a múdre myšlienky na festivalovom koncerte v kostole.
- Rodinám, ktoré ochotne ubytovali našich hostí.
- Rodine PaedDr. Mileny Mutňanskej a Ing. Štefanovi Rástočnému za pomoc pri piatkovom športovom popoludní.
- Pani učiteľkám, vychovávateľkám za pomoc pri výzdobe kultúrneho domu a realizácii festivalu.
- Pani učiteľkám v materskej škole, ktoré pod vedením PhDr. Aleny Porubanovej realizovali regionálnu výchovu a učili deti tancovať mazurku.
- Pani učiteľkám i vychovávateľkám za realizáciu regionálnej výchovy v škole a ŠKD.
- Členkám Únie žien pod vedením pani Anky Zvalenej, ktoré nás srdečne prijali v dedinskom múzeu Kušnírovec.
- Pani kuchárkam ŠJ, ktoré celý víkend varili pre našich hostí pod vedením Janky Kubišovej.
- Rodine Ždrnja za výzdobu prísalia.
- Rodinám Poláčkovej, Mutňanskej, Ing. Adriane Závodskej, Mgr. Ivetke Červeňanovej, Mgr. Monike Fraňovej, Bc. Ľubke Betákovej, Mgr. Zuzke Balážovej, Mgr. Elene Švikruhovej za pomoc pri obsluhu hostí.
- Všetkým rodinám, ktoré piekli zákusky, koláče i slané pečivo na spoločenský večer.
- Vedúcim súborov za prípravu festivalových programov.
- Marcelovi Halgošovi a Jakubovi Závodskému za pomoc pri realizácii festivalu.
- Pánovi Rudolfovi Šišovskému za ozvučenie festivalových programov.
- Žiakom školy, ktorí sa aktívne zapojili do aktivít regionálnej výchovy.

- Majke Lackovej za spracovanie festivalových novín.
- Mgr. Janke Červeňanovej, Mgr. Zuzke Balážovej a žiakom školy za realizáciu tvorivých dielní.
- Všetkým, ktorí pomohli akýmkoľvek spôsobom k úspešnej realizácii festivalu.

V závere programu sa prihovorili vedúci súborov, ktorí sa navzájom obdarovali darčekom.

Diváci ocenili folkloristov veľkým potleskom a radosť na ich tvárach nás jednoznačne presvedčila, že ak spolupracuje škola – rodina – obec, môže vzniknúť úžasná akcia. Akcia, ktorá poteší, pohladí dušu, nadchne ľudí pre ľudové umenie, ukáže rodičom, aké majú šikovné deti. Je aj dôkazom, čo všetko robí škola preto, aby deti tvorivo využívali svoj voľný čas, aby sa nám netúlali, ale aby robili niečo zmysluplné pre seba i pre druhých.

Na úplný záver sme si spoločne zatancovali autentický turniansky i moravský tanec, tak, ako sme sa to spoločne naučili s našimi hosťami v piatok.

Nasledovala večera a spoločenský večer, kde sme sa všetci spoločne zabávali, veď sme si to aj zaslúžili.

V nedeľu nás v kostole pekne privítal pán farár Mgr. Jozef Lehocký. Po svätej omši každý súbor predviedol krátky program za sprievodu Mgr. Katky Masaříkovej. Poďakovanie za nacvičenie piesní a spoluprácu pri realizácii svätej omše s deťmi z troch krajín patrí Mgr. Kataríne Šulekovej. Naše vystúpenie a celá atmosféra svätej omše pána farára tak nadchli, že pridal slová vďaky a chvály, ktorými ukončil náš festival Stretnutie priateľov. Bol to pre nás všetkých úžasný zážitok.

Veľmi pekne ďakujeme sponzorom festivalu:

- Obec Trenčianska Turná
- Verný sponzor, ktorý nechce byť menovaný
- Poľnohospodárske družstvo Trenčianska Turná
- Mlyn Trenčan, spol. s r. o., Trenčianska Turná
- Anton Husár, Trenčianska Turná
- Vaspo, Trenčianska Turná
- Alkor, Trenčianska Turná
- Légia, a. s., Trenčín
- Nábytok Martina Betáka
- Ing. Dušan Poruban
- Rodina Antona Závodského
- Rodina Mária Porubana
- Rodina Milady Ždrnja.

PaedDr. Beáta Sabová, vedúca súboru Štvorlístok

SLOVÁCI V SEDMOHRADSKU A ICH KULTÚRA – KDE ŽIJÚ NAŠI KRAJANIA

Poddanské slovenské obyvateľstvo sa sťahovalo na Dolnú zem prevažne v prvej polovici 18. storočia, keď sa formovanie slovenskej národnosti v Uhorsku len začínalo a jeho vzdelanostná úroveň bola nízka. Ale už v prvých rokoch po svojom príchode do nových domovov stavali vlastné kostoly a školy, aby mohli svoje deti učiť v materinskom jazyku.

„Zlievanie kultúr“ prebiehalo nielen s kultúrami rôznych národností, ale najmä medzi samotnými Slovákami, ktorí pochádzali z rôznych oblastí Slovenska a prinášali so sebou veľmi odlišné nárečia, zvyky a iné zložky materiálnej a duchovnej kultúry. Obyvatelia slovenských obcí v Sedmohradsku pochádzali najmä zo Zvolena, Novohradu, Gemera, Oravy, Spiša, Sariša, Zemplína, Trenčína atď., preto v slovenských ob-

ciach prevládajú nárečia najmä s prvkami stredoslovenského nárečia.

Do bohatej klenotnice národného kultúrneho dedičstva patrí tradičná ľudová kultúra. Hoci uplynulo vyše dvesto rokov od sťahovania Slovákov, ich materinský jazyk, piesne, zvyky, obyčaje, odev, bytové zariadenie sa nielenže zachovalo, ale aj rozvíjalo do svojských a neopakovateľných podôb.

Hlavným zdrojom obživy slovenského obyvateľstva v bihorsko-šalajskej oblasti boli po dlhú dobu poľnohospodárstvo a drevorubačstvo, v menšej miere sklárstvo a baníctvo.

V Sedmohradsku sa domy stavali s kamennou podmuroukou alebo s kamennými uhlami, so stenami z dreva, zrubovou a rámovou konštrukciou, s doštenými štítmami, so vstupnými dverami do domu z dvora, pokryté šindľom,

s ohniskom a pecou v izbe, s prednou izbou a pitvorom, ale i so zadnou izbou. Hospodárske stavby zvyčajne pokrývali slamou a stavali ich tou istou stavebnou konštrukciou, v hornatých oblastiach z dreva a v údoliach z nabíjanej hliny a surových tehál. V oblasti Bihoru tak vznikli dvojaké typy osídlenia: hromadná pravidelná zástavba pozdĺž ulice, potoka alebo cesty, s domami situovanými pozdĺž do ulice a rozptýlené osídlenie hore na kopcoch.

Počas leta mladí a slobodní spávali v chlieve, kde mali buď urobenú posteľ, alebo spali v jasiach, ale aj na povale v sene.

Odev sa vyrábala z tradičných materiálov, neskôr i zo strojovo zhotovených textílií. Prvky ženského odevu aj ich názvy sa v podstate zachovali. Ženský odev pozostával z rubáša

z konopného i ľanového plátna, z rukávco, zástery, sukne, kožucho, z mentierky a ako obuv ženy používali krpce a papuče. Mužský odev pozostáva z gatii, košeľe, súkenných nohavíc z doma vyhotoveného súkna, zástery, kabanice, z kožucho zapínaných v strede vpredu alebo na boku a ako obuv muži nosili krpce a na sviatky čižmy a baganče.

Náboženská rovnorodosť jednotlivých komunit a ich izolovanosť podmieňala vznik sociálnych vzťahov a noriem, ktoré sa stali pre všetkých záväznými. Tradičné zvyky a poverby spojené s jednotlivými rodinnými udalosťami ako narodenie dieťaťa, svadba, smrť, prechovávanie svojej pôvodnej podoby, hoci do tradičných obradov už prenikli i prepožičané prvky. Zvyky sa časom zjednodušili. Spomedzi zvykov spomenieme aspoň: úkon rozviazania pupočnej šnúry dieťaťa, únos a výkup nevesty, tanec so svadobníkmi, veľkonočná oblievačka, vianočné vinšovanie, chodenie s Betlehemom a Svätou Dorotou, ukladanie obilia pod štedrovecerný stôl atď. Prejavy ľudovej slovesnosti sú nemysliteľné bez hudobnej zložky. V bihorsko-šalajskej oblasti vznikli po roku 1924 pobočky Slovenského kultúrneho spolku z Nadlaku a následne sa v obciach Nová Huta, Bodonoš, Gemelčička, Varžala atď. Začali rozvíjať i národnokultúrne aktivity.

Po roku 1947, po nástupe komunizmu, všetky existujúce spolky boli zrušené. Už existujúca tradícia ochotníckeho divadla však pokračovala v novovzniknutých domoch, a táto činnosť, ako i činnosť neskoršie vzniknutých folklórnych súborov sa rozšírila na obce Nová Huta, Bodonoš atď.

V roku 1930 sa objavili i prvé snahy o zjednotenie činnosti vtedy existujúcich slovenských spolkov v Rumunsku a vznikol Zväz Čechoslovákov v Rumunsku. V súčasnosti sú Slováci a Česi v Rumunsku združení v Demo-

kratickom zväze Slovákov a Čechov v Rumunsku, ktorý vznikol v roku 1989.

Za pomoci Demokratického zväzu Slovákov a Čechov v Rumunsku sa činnosť folklórnych súborov a tiež ochotníckych divadiel zachovala až dodnes. Spomedzi folklórnych súborov jestvujúcich v Sedmohradsku spomenieme FS Lipka z Bodonoša, FS Cerovina z Čerpotoku a ochotnícke divadlo z Varžala.

*Spracovala: Lašak Janka
Teoretické Lýceum Jozefa Kozáčka
v Bodonoši*

KDE SA DOBRE VARÍ, TAM SA DOBRE DARÍ

Lahodný cestovinový šalát

Počet porcií: 6

Suroviny: 500 g trojfarebných cestovinových špirál, 1 lyžica olivového oleja, 200 g brokolice, rozobratej na ružičky, 160 g malých žltých tekvičiek, 2 malé mrkvy, pokrúpané šikmo, 250 g čerešňových paradajok pokrojených napoly, 2 lyžice citrónovej šťavy, ¼ hrnčeka oleja, 2 lyžice pokrúpanej petržlenovej vňate.

Postup: Cestoviny uvaríme vo veľkom hrnci domákka, necháme odkvapkať. Prepláchneme ich studenou vodou a dáme znova odkvapkať. Uložíme do veľkej misy a premiešame s olejom. Brokolicu a tekvicu vložíme do veľkej rajnice s vriacou vodou. Necháme stáť 1 minútu, dáme ich odkvapkať a napokon ponoríme do vriacej vody a opäť necháme veľmi dôkladne odkvapkať. Potom ich pridáme k cestovinám spolu s mrkvou a čerešňovými paradajkami. Do malého pohárika s uzatváracím viečkom nalejeme citrónovú šťavu s olejom a dobre potrasíme. Zálievkou prelejeme šalát, pridáme petržlenovú vňať a premiešame.

Kapustové pagáčiky

Suroviny: 400 g hladkej múky, 400 g hlávkovej kapusty, 120 g varených zemiakov, 2 žltky, 30 g masla, 30 g kvasníc, 50 ml mlieka, 1 kl soli, 1 kl cukru, olej na vyprážanie.

Postup: Do múky pretlačíme očistené v šupke uvarené zemiaky, pridáme maslo, žltky, kvasnice vykvasené v mlieku. Osolíme, pridáme vychladnutú, nadrobno posekanú kapustu, ktorú sme predtým sparili vriacou vodou a precedili. Vypracujeme tuhé cesto a necháme ho v teple vykysnúť. Cesto vyvaľkáme

na hrúbku 2 cm a formičkou s priemerom 4 cm vykrajujeme pagáčiky, necháme ich 20 min. nakysnúť a vyprážame v horúcom oleji. Podávame teplé – chrumkavé, sú dobré aj na druhý deň.

Kuracie prsia nadivoko

Suroviny: 2 cibule, 2 PL oleja, 600 g kuracích prs, ½ kl rasce, 1 kl červenej mletej papriky, 4 bobulky borievok, 3 bobkové listy, 400 ml šľahačky, 4 kl maizeny, 2 kl horčice, 1 pl octu, 3 kl cukru.

Postup: Na oleji upražíme cibuľu. Osolené a okorenené mäso sprudka osmažíme, podlejeme vodou a dusíme domákka so všetkými koreninami. Po udusení zahustíme šľahačkou, ktorú sme zmiešali s maizenou. Dochutíme octom, cukrom a horčicou a ešte povaríme. Do omáčky sa môže vymixovať ešte zelenina z kuracej polievky – nemusí byť.

Maslové noky

Suroviny: 60 g masla, 1 vajce, 1 KL soli, 500 g hrubej múky, 300 ml mlieka, 1/2 KL prášku do pečiva.

Postup: Zmäknuté maslo utrieme so soľou a vajcom. Z múky odoberieme asi ¼ a zmiešame s práškom do pečiva. K maslu s vajíčkom pridáme striedavo múku a mlieko. Cesto necháme ½ hod. odpočinúť. Pridáme múku, zmiešanú s práškom do pečiva. Noky odkrajujeme lyžičkou a hádzeme do vriacej osolenej vody. Varíme asi 10 minút. Podávame ich ako prílohu k omáčke a mäsu. (Recept od Gabiky Dohálovej)

Dobrá chuť!

Recepty pripravila Mgr. Marta Fábiková

ZO ŠPORTU

V TRENČIANSKEJ TURNEJ SA USKUTOČNIL LETNÝ TURNAJ

Dňa 16. júla 2011 sa uskutočnil na malom ihrisku **TURNAJ NEREGISTROVANÝCH HRÁČOV**, ktorý organizoval výbor Dedinskej ligy malého futbalu v Trenčianskej Turnej. Letný turnaj ako predvoj tradičnejšieho zimného podujatia prilákal celkom 103 hráčov v 8 družstvách. Hojnú účasť podporilo aj pekné počasie. Rozdelenie turnaja ponúklo napätie až do záverečného zápasu, ktoré prinieslo zaujímavé súboje o konečné umiestnenie. Po skupinových súbojoch sa v následných rozhodujúcich zápasoch zrodilo poradie: 1. *UFONI*, 2. *KUVAJT*, 3. *INTERNACIONAL*, 4. *DEWILS*, 5. *TUBE*, 6. *JUVENTUS*, 7. *MAKAKA*, 8. *GREEN DAEMONS*.

Celkovo sa odohralo 16 zápasov. Najlepším strelcom sa stal *Miroslav Červeňan*.

Ďakujeme za priazeň a tešíme sa na zimný turnaj, ktorý sa začne prvými zápasmi v novembri!

Výbor DLMF

NAŠIM MODELÁROM SA DARÍ STRIEDAVO

Posledný júnový víkend náš klub z poverenia Zväzu modelárov Slovenska v spolupráci s trenčianskym klubom zorganizovali Majstrovstvá SR v kategórii malých voľných modelov.

Vo vrtošivom počasí so silným vetrom a prehánkami dokázali lietať skutočne iba tí najlepšie. A naši patrili vo večernom závere skutočne medzi najlepších. Veď spomedzi 70 súťažiacich z celého Slovenska obsadili 5-krát stupeň víťazov. V dvoch prípadoch hneď po dvoch.

Teraz podrobnejšie:

H – žiaci: 2. *Marek Ježík*, 4. *Michal Michalec*, 6. *Samuel Zachara*, 8. *Samuel Slávka*, 12. *Michal Ježík*, 13. *Jakub Jančo*, 14. *Filip Klobušický*, 16. *Dávid Pipita*.

H – juniori: 1. *Matej Beták*, 2. *Juraj Orság*.

H – seniori: 6. *Ing. Ján Letko*.

A3 – seniori: 4. *Ing. Ladislav Lietava* – keď celú súťaž odlietal s opravovaným modelom.

F1H – juniori: 1. *Matej Beták*.

Matej so zbierkou pohárov.

F1H – seniori: 1. *Ing. Ján Letko*, 3. *Ing. Ladislav Lietava*.

P30 – žiaci: 2. *Michal Ježík*.

Treba podotknúť, že víťazi jednotlivých kategórií získali zároveň titul majstra Slovenska pre rok 2011.

...

V prvý júlový týždeň sa naši modelári doplnení Prešovčanmi presunuli do slovinského Šentjerneja, kde sa konali Majstrovstvá juniorov voľných vetroňov. Šťastie nás totálne opustilo. *Matejovi Betákovi* nevychádzalo skoro nič a keď sa k tomu pridali ešte štyri nepodarené štarty *Štefana Potockého* z Prešova, tragédia bola na dohľad. Obstal iba *Samuel Zachara*, ktorý skončil najlepšie z našich na 12. mieste.

...

V prvý augustový týždeň sa v rumunskej Salonte konali hneď dva svetové poháre – vo štvrtok a v sobotu. *Matej Beták* tentokrát nesklamal a uplatnil svoje skúsenosti naplno: vo štvrtok zvíťazil v juniorskej súťaži a kvalitný výkon mu ešte k tomu vyniesol aj 3. miesto v seniorskom rebríčku.

V sobotňajšej súťaži opäť naplno zabodoval a získal krásny pohár za 2. miesto, a tak sme sa vrátili domov s tromi peknými pohármi a kopou bodov do súťaže SP.

...

O týždeň nato sme sa vydali na 600-kilometrovú cestu do poľskej Stalowej Woli. Tam sa nám totálne nedarilo, keď v rannej hmle naši *Ing. Ján Letko* a *Matej Beták* nenalietali predĺžené maximum na 3,5 minúty. Strata sa s nimi potom niesla počas celej súťaže.

Mateja Betáka však kvalitný výkon v Salonte vyniesol na tretiu priečku juniorského Svetového pohára.

Letu zdar!

Mgr. Vladimír Zvalený

Zľava: Mgr. Vladimír Zvalený, *Matej Beták*, *István Kiss*, riaditeľ súťaže a Vladimír Zvalený ml.

Vydal: Obecny úrad v Trenčianskej Turnej

- Šéfredaktor: Mgr. Vladimír Zvalený • Redaktori: Mgr. Marta Fábiková, Ing. Anna Ježíková, Adriana Juríčková •
- Grafická úprava: Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne • Tlač: T-expres Trenčín • Náklad: 1 100 kusov •
- Tlačiarenský škriatok možný • Evidenčné číslo MK SR: EV 459/08 • Nepredajný dvojmesačník •